

Teresa Radwańska

Kraków - Tyniec. Opactwo OO. Benedyktynów. Klasztor

Informator Archeologiczny : badania 21, 155

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ki przedmiot wykonany ze złota. Jest to ogniwo bransolety, naszyjnika lub też innej ozdoby, stanowiące oprawę dla kamienia szlachetnego /chalcedon, w momencie znalezienia całkowicie skorodowany/. W pobliżu kościoła św. Michała wykonano w skale duży otwór na studzienkę instalacyjną. Wykop będzie kontynuowany w 1988 r.

Rejon VIII, piwnica budynku nr 8 /Mieczysław Prał/.

Podczas adaptacji wznoszonej części piwnicy dokonano niewielkiej eksploracji warstw na wewnętrznej stoku najstarszego, wczesnośredniowiecznego wału obronnego. Odsłonięto także powtórnie niewielki fragment muru [ok. 0,5 m²] z płaskich kamieni, łączonych zaprawą wapienno-piaskową, spoczywających na płytach fundamentu [?] kamienno-ziemnym. Jest to być może jedyny, nikły ślad jeszcze jednej budowli przedromańskiej, zlokalizowanej podobnie, jak narożnik obiektu odkrytego w niedalekim sąsiedztwie w 1953 r. na wewnętrznej partii zniszczonego wału "wisiańskiego".

Rejon X, koło Bazyliki Sandomierskiej /mgr Andrzej Kukliński/.

Wykop nr 17 pod studnią instalacji taśm technicznej, zlokalizowany przy wewnętrznym licu austriackiego muru obronnego. Eksplorowano nawarstwienia wczesnośredniowiecznego wału obronnego, nie dochodząc do poziomu skały. Wystąpiły ślady drewnianych konstrukcji wału oraz prostopadłej do jego biegu ściany z drewnianych belek, usytuowanej we wkopie w wał /2-fazowy/. W profilu północno-zachodnim natrafiono na relikt muru wczesnośredniowiecznego, wykonanego z łamanej wapienia techniką opus emplectum. Posiadał on grubość około 1 m. Być może należy go wiązać z odkrytym w 1977 r. zespołem budowli romańskich /rotunda wraz z narożnikiem budynku prostopadłego/.

Rejon XII, dziedziniec Batorskiego /Janusz Firlet, dr Zbigniew Pianowski/

Rozpoczęto odgruzowywanie południowej ściany XVI-wiecznej kaźni królewskiej na styku z zachodnim skrzydłem pałacu /wykop 1/87/. W licu zachodniej ściany pałacu odsłonięto fragment muru wykonanego z kamieni piaskowcowych, pochodzących najprawdopodobniej z rozbiórki zachodniej części bazyliki romańskiej tzw. św. Gerarda. Jest to odcinek muru zamykającego od zachodu transept tego kościoła, funkcjonującego w "skróconej" formie od 2 połowy XIII w. jako kaplica pałacowa pod zmienionym nazwaniem św. Marii Egipcjanki. Prace zostały tymczasowo przerwane.

Rejon XIV przed północną elewacją pałacu /Janusz Firlet, dr Zbigniew Pianowski/.

Przeprowadzono w niewielkim zakresie eksplorację przy wschodniej ścianie palatium wczesnoromańskiego /"sala o 24 stopach"/ w celu wyjaśnienia względnej chronologii zagadkowego fundamentu kamienno-ziemnego, znajdującego się w obrębie "sali". Z dużym prawdopodobieństwem można go uznać za mur późniejszy od wschodniej ściany palatium, natomiast pod jego stopą odsłonięto wylewkę zaprawy wapienno-piaskowej o wyraźnie wygładzonej powierzchni /zapewna poziom użytkowy/, która to wylewka zdaje się być przecięta przez wkop fundamentowy na wschodnią ścianę "sali". Badania wymagają kontynuacji.

Ponadto sprawowano nadzór archeologiczny nad wykopami instalacyjnymi wykonywanymi przez ekipy "Hydrokopu" w nawarstwieńcach nowożytnych w różnych częściach Wzgórza Wawelskiego.

KRAKÓW - Tyniec
Opactwo OO. Benedyktynów
Klasztor

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadziła mgr Teresa Radwańska. Finansowało
Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Klasztor Benedyktynów.

W piwnicy przylegającej od zachodniej do starego /refektarza odsłonięto podczas prac budowlanych znany już dawniej romański obiekt o ścianach z kostki wapiennej /G. Ledziyć, Studia Wczesz. III, 1955; ten sam, Mat. Star. I, 1956/. Jest to prostokątny w planie, podłużny obiekt przasklepiony kolebką. Z jednej, krótszej strony łączy się małym kanałkiem z murem romańskim. Ściany wkopane w kłty less, zapewne calcowy. Sklepienie i ściany łączone zaprawą murarską. Na sklepieniu doskonale widoczne negatywy desek odcisnięte w zaprawie. Dno stanowi kłty less. Sklepienie występuje w poziomie zbliżonym do poziomu stopy murów starego refektarza. Wymiary wnętrza /bez małego kanałka/:
dług. 3,93 m, szer. 0,96 m, wys. 1,35 m, 1,47 m.

G. Ledziyć, odkrywca obiektu, uznał go za skrytkę.